Lietas arhīva Nr. A42-00427-22/17
ECLI:LV:ADRJRIT:2022:0517.A420191821.3.S

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2022.gada 17.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Agris Dreimanis,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Ķekavas novada domes faktiskās rīcības, nesniedzot pēc būtības atbildi uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu, atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu sniegt atbildi pēc būtības.

**Aprakstošā daļa**

[1] Pieteicējs /pers. A/ ar 2021.gada 8.marta iesniegumu vērsās Ķekavas novada pašvaldībā (turpmāk – pašvaldība), citstarp lūdzot sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem:

1) vai, un kādos gadījumos pašvaldība vai tās kapitālsabiedrības, kas nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumus, ir izmantojušas Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības? Ja tiesības nav izmantotas, kādi ir iemesli, objektīvi šķēršļi, lai varētu izlietot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības?

2) vai ir kādi objektīvi (no normatīvajiem aktiem izrietoši) priekšnoteikumi, lai nekustamā īpašuma īpašnieks varētu vērsties pie pakalpojuma sniedzēja, lūdzot izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības?

3) vai ir kādi objektīvi (no normatīvajiem aktiem izrietoši) priekšnoteikumi, kādos gadījumos pakalpojumu sniedzējs var atteikties izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības? Ja ir, lūdzu norādīt uz konkrētiem, no normatīvajiem aktiem izrietošiem priekšnoteikumiem. Ja objektīvi priekšnoteikumi nepastāv, vai pašvaldībā, tās kapitālsabiedrībās, kas nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumus, ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti vai citi dokumenti, vadlīnijas u.tml., kurās būtu noteikta kārtība, kādā pakalpojumu sniedzējs izskata nekustamā īpašuma īpašnieka iesniegumu par Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punkta piemērošanu, un gadījumi, kādos pakalpojumu sniedzējs lemj par atteikumu piemērot šo stimulu (ja tādi ir, lūdzu norādīt, kādā kārtībā ar tiem iespējams iepazīties)?

4) vai Ķekavas novada dome (turpmāk – dome) ir izdevusi saistošos noteikumus, kuros noteikts, kā pakalpojumu sniedzējs realizē Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības un kā nekustamā īpašuma īpašnieks var pieteikties un pretendēt uz tiesību normā minētā stimula izmantošanu (ja tādi ir, norādīt, kur ar tiem var iepazīties)? Ja saistošie noteikumi nav izdoti, vai pašvaldība ir apsvērusi paredzamā nākotnē tos izdot un kādas darbības pašvaldība ir veikusi, lai pie šāda rezultāta nonāktu?

5) vai pašvaldība vai tās kapitālsabiedrības, kas nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumus, paredzamā nākotnē vispār plāno izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības?

6) kuras Ķekavas novada teritorijas atbilst SIA ,,Baložu komunālā saimniecība" norādītajiem priekšnoteikumiem (struktūrfondu vai pašvaldības līdzekļi pieslēguma izbūvei, pieslēguma izbūve būtu noderīga plašākam patērētāju lokam, ar pieslēguma izbūvi tiktu paplašināta ūdenssaimniecības aglomerācijas teritorija), kuros pakalpojumu sniedzējs var izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības (ja tādas ir, norādīt konkrētas teritorijas, ciemus, detālplānojuma teritorijas u.tml.)? Kādā kārtībā (norādot konkrētus kritērijus) notiek izvērtēšana teritoriju atbilstībai minētajām prasībām un kādi tiesību akti vai citi dokumenti to reglamentē?

Pašvaldības izpilddirektore uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu 2021.gada 11.martā sniedza atbildes vēstuli Nr.1-7.1/21/469, kurā norādīja, kuros normatīvajos tiesību aktos pieteicējs var rast atbildes uz visiem iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, izņemot tiem, kas attiecas tieši uz SIA ,,Baložu komunālā saimniecība", kuri pieteicējam ir jāuzdod pašai SIA ,,Baložu komunālā saimniecība".

Uzskatot, ka ar minēto atbildes vēstuli nav sniegtas atbildes pēc būtības uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, pieteicējs ar 2021.gada 13.aprīļa sūdzību vērsās domē, lūdzot uzlikt par pienākumu pašvaldībai sniegt atbildi pēc būtības uz minētajā iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, kā arī atzīt par prettiesisku pašvaldības rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu.

[2] Pašvaldības izpilddirektore uz pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu/sūdzību 2021.gada 17.maijā sniedza atbildes vēstuli Nr.1-7.1/21/1067, kurā tostarp norādīja turpmāk minēto.

[2.1] Pašvaldības autonomo funkciju izpilde ir saistīta ar pašvaldības budžetā pieejamo līdzekļu apjomu. Privātpersonai nav publisko subjektīvo tiesību prasīt, lai iestāde obligāti izmanto tai ar likumu noteiktās tiesības, kuru īstenošana primāri ir saistīta ar pašvaldības budžeta iespējām un politisko gribu.

[2.2] Pašvaldībai ir pienākums nodrošināt centralizētās ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmas ekspluatāciju un uzturēšanu līdz piederības robežai, lai sniegtu nepārtrauktus ūdenssaimniecības pakalpojumus. Tomēr nav pamata uzskatīt, ka pašvaldībai būtu pienākums nodrošināt pievada (pieslēguma)

izbūvi centralizētajai ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmai, pat ja atbilstoši teritorijas plānojumam attiecīgajā teritorijā ir pieļaujama apbūve. Tādēļ nav pamata uzskatīt, ka pašvaldība var atkāpties no vispārējām prasībām tikai privātpersonas ekonomisko interešu dēļ.

[2.3] Dome Ķekavas novada Ķekavas pagasta teritorijas plānojumā 2009.–2021.gadam ir noteikusi apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. Savukārt noteikt teritorijas, kurās paredzēts izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības, likums neparedz. Turklāt, kā secināms no minētā likuma 1.panta, centralizēta sistēma ir tāda, kuru kopīgi lieto vairāki lietotāji (ārējo tīklu un būvju kopums) un kura atrodas attiecīgā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā, valdījumā vai turējumā. Savukārt pieslēgums ir tā sistēmas daļa, kas savieno individuāla lietotāja sistēmu ar kopīgo lietotni.

Līdz ar to pašvaldības pienākums ir centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izbūve. Savukārt zemesgabala īpašnieku pienākums var būt izveidot pieslēgumu no sava īpašuma līdz pašvaldības izveidotajai centrālajai sistēmai. Un tikai atsevišķos gadījumos, kad paredzēti struktūrfondu vai pašvaldības līdzekļi pieslēguma izbūvei, šāda izbūve būtu izdevīga plašākam patērētāju lokam un ar pieslēguma izbūvi tiktu paplašināta ūdenssaimniecības aglomerācijas teritorija, pašvaldība varētu izvērtēt Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minēto tiesību izmantošanas lietderību.

[2.4] Pašvaldībai nav pienākuma sniegt atbildes pilnīgi uz visiem pieteicēja jautājumiem, bet gan tikai uz tiem, kuriem ir juridiska nozīme izskatāmajā jautājumā. Tāpat pašvaldībai nav pienākums sniegt tieši tādu atbildi, kādu ir vēlējies saņemt pieteicējs.

[3] Pieteicējs iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu, kurā lūgts atzīt par prettiesisku domes faktisko rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu, un pienākuma uzlikšanu domei sniegt atbildi pēc būtības.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pašvaldības izpilddirektorei nebija tiesību izskatīt pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu, kas savukārt tika iesniegts par pašvaldības izpilddirektores faktisko rīcību pieteicēja 2021.gada 8.marta iesnieguma izskatīšanā. Normatīvie akti neparedz, ka pašvaldības izpilddirektoram deleģēta kompetence un piešķirtas tiesības izskatīt privātpersonu iesniegtās sūdzības par iestādes vai amatpersonas faktisko rīcību iesnieguma izskatīšanā. Šāda rīcība, rīkojoties ārpus savas kompetences robežām, ir uzskatāma par patvaļīgu un prettiesisku.

[3.2] Pašvaldības izpilddirektores 2021.gada 17.maijā sniegtā atbildes vēstule liecina par to, ka pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumā uzdoto jautājumu izvērtēšana ir veikta formāli un neiedziļinoties to saturā. Ir nepareizi izlasīti un uztverti iesniegumā uzdotie jautājumi, kā rezultātā sniegta kļūdaina atbilde.

[3.3] Ne 2021.gada 8.marta iesniegumā, ne 2021.gada 13.aprīļa sūdzībā nav lūgts pašvaldībai un tās institūcijām atbilstoši kompetencei izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības uz ūdensapgādes pievada izbūvi pieteicējam piederošajam īpašumam, lai to pieslēgtu pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas.

[3.4] Pieteicējs neapstrīd, ka pašvaldībai nav pienākuma izbūvēt privātpersonu īpašumos ūdensapgādes pievadus, lai nodrošinātu to pieslēgšanu pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas. Taču pašvaldības paustā nostāja, ka tā nevarot atkāpties no vispārējām prasībām kādas privātpersonas ekonomisko interešu dēļ, ir pretrunā Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētajām pašvaldības tiesībām, no kurām tieši izriet, ka tai ir pieejami tiesiskie instrumenti ūdensapgādes pievadu izbūvei privātpersonas nekustamajā īpašumā, lai konceptuāli varētu sasniegt sabiedriski nozīmīgu mērķi arvien vairāk īpašumus pieslēdzot pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas. Tādējādi nodrošinot ūdensapgādes sistēmas ilgtspēju un attīstību kopumā.

[3.5] Iesniegumu likums neparedz, ka iestādei būtu tiesības izlemt, uz kuriem no tai uzdotajiem jautājumiem atbildēt, šķirojot uzdotos jautājumus pēc to juridiskās nozīmes vai citiem kritērijiem (kā atbildes vēstulē argumentē pašvaldība). Šāda rīcība uzskatāma par prettiesisku. Turklāt tādējādi pašvaldība netieši apstiprinājusi, ka uz pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa sūdzību atbilde pēc būtības nav sniegta, jo nav sniegtas konkrētas un motivētas atbildes uz visiem iesniegumā uzdotajiem jautājumiem.

Lai gan Iesniegumu likums neparedz iestādei pienākumu sniegt tādu atbildi, kādu iesniedzējs vēlējies, tomēr minētais neatbrīvo pašvaldību no pienākuma sniegt motivētas atbildes uz katru no pieteicēja uzdotajiem jautājumiem tā, lai pieteicējs spētu pārliecināties, ka uz katru no jautājumiem ir atbildēts pēc būtības.

Ievērojot minēto pieteicējs secina, ka faktiski ne uz vienu no 2021.gada 8.marta nobeiguma daļas 1.–6.punktā uzdotajiem jautājumiem iestāde nav atbildējusi pēc būtības. Iestāde ir tikai uzskaitījusi normatīvos aktus, norādot uz tās tiesībām šo normu piemērošanā, lai formāli izpildītu prasību atbildēt uz pieteicēja iesniegumu. Taču faktiski iestāde nav spējusi atbildēt ne uz vienu no pieteicēja iesniegumā uzdotajiem jautājumiem ne tiešā, ne netiešā veidā.

[4] Dome rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzina, papildus jau 2021.gada 17.maija atbildes vēstulē minētajam norādot turpmāk minēto.

[4.1] Veicot pašvaldības 2021.gada 11.marta atbildes vēstules pēcpārbaudi sakarā ar pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa sūdzību, tika konstatēts, ka tajā nav sniegtas atbildes pēc būtības uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem.

Tādēļ pašvaldības izpilddirektore, īstenojot domes 2016.gada 21.februāra saistošo noteikumu Nr.9/2016 „Ķekavas novada pašvaldības nolikums" 36.1.apakšpunktā noteikto kompetenci vadīt centrālās administrācijas darbu, deva uzdevumu pašvaldības administrācijas darbiniekiem sagatavot jaunu atbildi, kas pieteicējam tika nosūtīta 2021.gada 17.maijā.

[4.2] Pašvaldības izpilddirektore atbilstoši Administratīvā procesa likuma 77.[1]pantam ir tiesīga nenosūtīt iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu pašvaldības domei. Šajā gadījumā centrālās administrācijas vadītājs apstrīdētā administratīvā akta vietā izdod jaunu administratīvo aktu. Tādējādi ar 2021.gada 17.maija vēstuli tika atcelta iepriekš sniegtā 2021.gada 11.marta atbildes vēstule, ievērojot likumā noteikto prasību neradīt ar jauno administratīvo aktu nelabvēlīgas sekas pieteicējam. Līdz ar to ir nevietā pieteicēja neapmierinātība ar kārtību, kādā tika izskatīta 2021.gada 13.aprīļa sūdzība.

[4.3] Pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa sūdzība nav vērtējama kā lūgums sniegt uzziņu atbilstoši Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmajai daļai. Tātad izskatāmajā gadījumā pašvaldībai nav pienākuma sniegt pieteicējam konsultācijas juridiskajos jautājumos. Pieteicējam pieprasītā informācija kopumā ir sniegta. Turklāt privātpersona nevar diktēt pašvaldībai, tieši kāda satura atbilde ir sniedzama.

[5] Tiesā 2021.gada 2.augustā saņemti pieteicēja papildu paskaidrojumi, kuros pieteicējs norādījis turpmāk minēto.

[5.1] No pašvaldības 2021.gada 17.maija atbildes vēstules neizriet, ka iestāde būtu izmantojusi Administratīvā procesa likuma 77.[1]pantā minētās tiesības. Iestādei nav pamata atsaukties uz jauniem apstākļiem un jaunu tiesisko pamatojumu tās rīcības attaisnošanai, ja šāds pamatojums objektīvi neizriet no pašvaldības izpilddirektores sniegtās 2021.gada 17.maija atbildes vēstules.

Pašvaldības 2021.gada 17.maija vēstule pretēji iestādes paskaidrojumos norādītajam nav kvalificējama kā administratīvais akts, bet gan kā iestādes izpilddirektores faktiskā rīcība Iesnieguma likuma izpratnē.

Turklāt pašvaldība paskaidrojumos nenoliedz, ka tā nav sniegusi atbildes uz visiem pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa iesniegumā uzdotajiem

jautājumiem, bet tikai uz tiem, kuriem esot juridiska nozīme jautājuma izskatīšanā. Līdz ar to pieteicējs faktiski nav saņēmis atbildi pēc būtības uz iesniegumu saskaņā ar Iesniegumu likumu.

[5.2] Atbildes nesniegšana pēc būtības ir acīmredzami pieteicējam nelabvēlīga, jo pieteicējam jau trīs gadus nav bijusi iespēja pieslēgt savu īpašumu centralizētajam ūdensvadam, tādējādi veicot būvniecību atbilstoši 2019.gada 19.decembrī izdotajai būvatļaujai Nr. BIS-BV-4.1-2019-6568. Savukārt informācija par minēto problēmjautājumu pašvaldībai ir zināma.

[5.3] Fakts, ka pieteicējs pašvaldībā nav vērsies ar uzziņas pieprasījumu, bet ar lūgumu sniegt atbildes uz iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, nenozīmē, ka pašvaldībai nebūtu pienākums sniegt atbildi saskaņā ar Iesniegumu likumu.

**Motīvu daļa**

[6] Lietā ir strīds par to, vai dome ir sniegusi atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2021.gada 8.marta un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumos uzdotajiem jautājumiem.

Pieteicēja uzdotie jautājumi ir vērsti uz to, lai noskaidrotu iestādes viedokli jeb saņemtu skaidrojumu par noteiktu tematu. Šāda lieta ir izskatāma atbilstoši Iesniegumu likumam.

[7] Vispirms atzīmējams, ka pieteicējs uzskata, ka pašvaldības izpilddirektorei nebija tiesību izskatīt pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu/sūdzību, jo apstrīdēta bija pašas pašvaldības izpilddirektores veiktā faktiskā rīcība (sniegtā atbilde uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu). Pieteicējs norāda, ka pašvaldības izpilddirektores faktiskās rīcības kontrole piekrīt domei kā augstākai iestādei. Savukārt dome rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu norādījusi, ka pašvaldības izpilddirektore izmantoja Administratīvā procesa likuma 77.[1]pantā noteiktās tiesības.

Administratīvā procesa likuma 77.[1]pants noteic, ka iestāde, par kuras izdoto administratīvo aktu iesniegts apstrīdēšanas iesniegums, var atcelt apstrīdēto administratīvo aktu un izdot jaunu, nenosūtot apstrīdēšanas iesniegumu augstākai iestādei, ja apstrīdēšanas iesniegumā nav lūgts atlīdzinājums un jaunais administratīvais akts nerada iesniedzējam nelabvēlīgas sekas.

Šajā sakarā nav nozīmes pieteicēja norādei, ka atbilde uz iesniegumu nav administratīvais akts, bet faktiskā rīcība. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 3.panta trešajai daļai šā likuma noteikumi, kas attiecas uz administratīvo aktu, ir attiecināmi arī uz faktisko rīcību tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar šā administratīvā procesa institūta būtību vai ciktāl citas tiesību normas nenosaka citādi. Administratīvā akta un faktiskās rīcības apstrīdēšanas instrumenti būtiski neatšķiras. Abos gadījumos apstrīdēšanas institūts ir vērsts uz iespējami pieļauto kļūdu labošanu. Līdz ar to Administratīvā procesa likuma 77.[1]panta attiecināšana uz faktiskās rīcības apstrīdēšanu nav pretēja šā tiesību institūta būtībai. Neviena cita norma arī neizslēdz šādu attiecināšanu. Tādējādi atbilstoši Administratīvā procesa likuma 3.panta trešajai daļai šā likuma 77.[1]pants ir attiecināms arī uz faktiskās rīcības apstrīdēšanu.

Nav nozīmes arī pieteicēja iebildumam, ka pašā pašvaldības izpilddirektores 2021.gada 17.maija atbildē uz pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu/sūdzību nebija minēts, ka tiek piemērots Administratīvā procesa likuma 77.[1]pants. Minētais pants ir procesuāla norma. Tā piemērošana nozīmē faktisku rīkošanos atbilstoši tajā noteiktajam, nevis tā pieminēšanu procesuālā dokumenta tekstā.

Redzams arī, ka pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa apstrīdēšanas iesniegumā/sūdzībā nebija prasīts atlīdzinājums. Tāpat pašvaldības izpilddirektores 2021.gada 17.maija atbilde nav radījusi pieteicējam nelabvēlīgas sekas, bet gluži otrādi – saturiski papildinājusi pieteicējam sniegto atbildi, kas vērtējams kā pieteicēja faktiskā stāvokļa uzlabojums.

Tādējādi pašvaldības izpilddirektores rīcība, pašai izskatot pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa apstrīdēšanas iesniegumu un sniedzot uz to 2021.gada 17.maija atbildi, ir vērtējama kā atbilstoša Administratīvā procesa likuma 77.[1]pantam. Procesuāls pārkāpums šajā sakarā nav konstatējams.

Turklāt tam, kura pašvaldības institūcija apstrīdēšanas stadijā sniegusi papildināto atbildi, nebūtu jābūt pieteicēja rūpei, jo no tā nav atkarīgs pieteicēja tiesību apjoms vai saturs. Proti, pieteicējam, ja viņš uzskata, ka joprojām nav sniegta atbilde pēc būtības uz viņa uzdotajiem jautājumiem, jebkurā gadījumā rodas tiesības vērsties tiesā, lai prasītu atbildi pēc būtības. Tieši tā pieteicējs ir rīkojies, un tas ir pamats pievērsties lietā noskaidrojamajam jautājumam, vai pieteicējam ir sniegta atbilde pēc būtības.

[8] Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 104.panta pirmo teikumu ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādē ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības.

Satversmes 104.pantā noteiktās un Iesniegumu likumā konkretizētās tiesības saņemt atbildi uz iesniegumu ir vērstas uz to, lai tiktu aktivizēta pilsoniskā sabiedrība un valsts darbība būtu caurskatāma (sk. *Augstākās tiesas 2008.gada 21.aprīļa sprieduma lietā SKA-22/2008 17.punktu*). Tomēr minētā Satversmes norma neparedz tiesības prasīt konkrēta satura atbildi (sk. *Augstākās tiesas 2011.gada 17.marta lēmuma lietā Nr.SKA-367/2011 7.punktu, 2010.gada 26.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-785/2010 6.punktu*). Nozīme ir tam, ka iestādes atbilde attiecas uz personas uzdotajiem jautājumiem, nevis tam, vai atbildes saturs precīzi atbilst personas priekšstatam par vēlamo atbildi (sk. *Augstākās tiesas 2010.gada 26.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-785/2010 8.punktu*). Iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem iestādes kompetences ietvaros. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem, ciktāl tie ir iestādes kompetencē. (sk. *Augstākās tiesas 2009.gada 23.marta lēmuma lietā Nr.SKA-360/2009 10.punktu*).

Lietā nav strīda par to, ka pašvaldība ar 2021.gada 11.marta atbildes vēstuli uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu nav sniegusi atbildes pēc būtības uz pieteicēja iesniegumā uzdotajiem jautājumiem. Minēto apstiprina domes tiesā iesniegtie paskaidrojumi (*lietas 32.lapa*).

Līdz ar to tiesa pārbauda, vai ar pašvaldības 2021.gada 17.maija atbildes vēstuli pieteicējam kopumā ir sniegta atbilde pēc būtības uz 2021.gada 8.marta un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumos uzdotajiem jautājumiem.

[9] Vērtējot, vai pašvaldība ir sniegusi atbildi pēc būtības uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem (sk. *sprieduma 1.punktu*), tiesa konstatē turpmāk minēto.

Uz attiecīgajiem pieteicēja 2021.gada 8.marta un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumos uzdotajiem jautājumiem pašvaldība ar 2021.gada 17.maija atbildes vēstuli, atsaucoties uz normatīvajiem aktiem (tostarp Ūdenssaimniecības pakalpojuma likumu un likumu „Par pašvaldībām" attiecībā uz pašvaldības autonomajām funkcijām), apkopojošā veidā norādījusi, ka pašvaldības autonomo funkciju izpilde ir saistīta ar pašvaldības budžetā pieejamo līdzekļu apjomu. Proti, privātpersonai nav publisko subjektīvo tiesību prasīt, lai iestāde obligāti izmanto tai ar likumu noteiktās tiesības, kuru īstenošana primāri ir saistīta ar pašvaldības budžeta iespējām un politisko gribu.

Atbildes vēstulē papildus norādīts, ka tikai atsevišķos gadījumos, kad paredzēti struktūrfondu vai pašvaldības līdzekļi pieslēguma izbūvei, šāda izbūve būtu izdevīga plašākam patērētāju lokam un ar pieslēguma izbūvi tiktu paplašināta ūdenssaimniecības aglomerācijas teritorija, pašvaldība varētu izvērtēt Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minēto tiesību izmantošanas lietderību. Tāpat pašvaldība uzsvērusi, ka noteikt teritorijas, kurās paredzēts izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības, likums neparedz.

[10] Kā to pareizi norādījusi pašvaldība, tiesību normas, tostarp Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punkts, neuzliek pašvaldībai par pienākumu izveidot pieslēgumu (pievadu un izvadu) no privātīpašniekam piederoša nekustamā īpašuma līdz pašvaldības izveidotajai centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Respektīvi, pašvaldības pienākums ir tikai centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izbūve.

Lai gan pieteicējs norāda, ka ne 2021.gada 8.marta iesniegumā, ne 2021.gada 13.aprīļa sūdzībā nav lūgts pašvaldībai un tās institūcijām atbilstoši kompetencei izmantot Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minētās tiesības uz ūdensapgādes pievada izbūvi pieteicējam piederošajam īpašumam, tomēr no uzdotajiem jautājumiem to kopsakarā ir secināms, ka pieteicējs būtībā vēlas panākt šo normatīvajos aktos pašvaldībai noteikto tiesību īstenošanu attiecībā uz sev piederošo nekustamo īpašumu.

Minēto netieši tostarp apliecina arī paša pieteicēja papildu paskaidrojumos norādītais, ka pieteicējam jau trīs gadus nav bijusi iespēja pieslēgt savu īpašumu centralizētajam ūdensvadam (*lietas 43.lapa*).

Tāpat pieteicējs ir norādījis, ka iestādei ir pienākums sniegt motivētas atbildes uz katru no pieteicēja uzdotajiem jautājumiem tā, lai pieteicējs spētu pārliecināties, ka uz katru no jautājumiem ir atbildēts pēc būtības. Pieteicējs papildus norāda, ka iestāde netieši apstiprinājusi, ka uz pieteicēja 2021.gada 13.aprīļa sūdzību atbilde pēc būtības nav sniegta, jo nav sniegtas konkrētas un motivētas atbildes uz visiem iesniegumā uzdotajiem jautājumiem.

Attiecībā uz minēto tiesa norāda, ka iestādei nav pienākuma sniegt atsevišķu atbildi uz katru no pieteicēja formulētajiem jautājumiem, bet nozīme ir tam, vai iestādes atbilde kopumā attiecas uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem pēc būtības. Kā jau iepriekš tika minēts, iestāde sniedza pieteicējam atbildi, ka šķēršļi Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minēto tiesību īstenošanai ir pašvaldības noteiktās budžeta prioritātes un atbilstoša finansējuma, kā arī lietderības (izdevīgums plašākam patērētāju lokam un ūdenssaimniecības aglomerācijas teritorijas paplašināšana) neesība.

No minētā secināms, ka pašvaldībai šobrīd nav iespēju un nodoma šīs tiesības īstenot, kas likumsakarīgi nozīmē to, ka arī nākotnē attiecīgo tiesību īstenošana ir vistiešākajā mērā atkarīga no pašvaldībai pieejamā finansējuma kopsakarā ar tās noteiktajām budžeta prioritātēm un izdarītajiem lietderības apsvērumiem. Turklāt, kā pamatoti norāda pašvaldība, normatīvie akti neuzliek par pienākumu pašvaldībai ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktu tai piešķirtās tiesības īstenot un līdz ar to – arī paredzēt teritorijas, kurās minētās tiesības būtu īstenojamas.

Tiesa vērš pieteicēja uzmanību, ka no tiesībām prasīt atbildi uz iesniegumu neizriet personas tiesības sagaidīt, ka iestāde veiks vēl citas darbības, kā vien sniegs atbildi. Respektīvi, tas, ka iestāde, ievērojot pieteicēja vēlmi panākt Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktu piešķirto tiesību īstenošanu, apkopojošā veidā sniegusi atbildi uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem, arī pati par sevi ir uzskatāma par atbildi, kas personai skaidri pauž iestādes viedokli par iesniegumā skarto situāciju. Caur atbildes sniegšanu uz iesniegumu persona nevar piespiest iestādi veikt papildu darbības, kuras iestāde neuzskata par nepieciešamām veikt, bet var sagaidīt iestādes atbildi, ka iestāde attiecīgas darbības noteiktu, iestādes pašas izdarītu apsvērumu dēļ neuzskata par nepieciešamām veikt. Ar to ir sasniegts Iesniegumu likuma mērķis, lai persona varētu noskaidrot, ko iestāde savas kompetences ietvaros saistībā ar kādu situāciju ir darījusi, dara vai plāno (vai neplāno) darīt.

Secināms, ka pašvaldība uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem kopumā ir sniegusi atbildi pēc būtības (proti, atbildi, kas attiecas uz uzdotajiem jautājumiem un kopumā pauž iestādes vērtējumu to sakarā), izskaidrojot pieteicējam, ka šķēršļi Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 9.panta otrās daļas 4.punktā minēto tiesību īstenošanai ir pašvaldības noteiktās budžeta prioritātes un atbilstoša finansējuma, kā arī lietderības neesība, norādot arī, ka minētā tiesību norma pašvaldībai tikai piešķir tiesības, bet neuzliek pienākumu piešķirtās tiesības īstenot.

Apstāklis, ka iestādes atbilžu saturs nav atbilstošs pieteicēja gribai un interesēm, pats par sevi nenozīmē, ka iestādes rīcība ir prettiesiska un atbilde nav sniegta pēc būtības. Atbilde pēc būtības ir atbilde, kas aptver to jautājumu loku, kas ir ietverti attiecīgajā iesniegumā. Personas tiesības uz atbildes saņemšanu pēc būtības nav jāsaprot tā, ka personai sniegtā atbilde būs atbilstoša tās priekšstatam, kāda tieši atbilde ir jāsniedz. Līdz ar to apstāklis, ka iestādes atbildes saturs nav atbilstošs pieteicēja gribai, pats par sevi nenozīmē, ka atbilde nav sniegta pēc būtības.

[11] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka pašvaldība uz pieteicēja 2021.gada 8.marta un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumos uzdotajiem jautājumiem ir sniegusi atbildi pēc būtības. Līdz ar to pieteikums ir noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251.panta sesto daļu un Iesniegumu likuma 10.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Ķekavas novada domes faktiskās rīcības, nesniedzot pēc būtības atbildi uz pieteicēja 2021.gada 8.marta iesniegumu un 2021.gada 13.aprīļa iesniegumu, atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu sniegt atbildi pēc būtības.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis A.Dreimanis

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu